

PATVIRTINTA

Rokiškio krašto muziejaus
direktorės 2012 m. gegužės 31 d.
įsakymu Nr. 24.

Lietuvos muziejų asociacijos projekto
„Muziejus – mokykla – moksleivis. Muziejų ir bendrojo lavinimo mokyklų nacionalinis partnerystės tinklas“, įgyvendinamo pagal 2007 – 2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 2 prioriteto „Mokymasis visą gyvenimą“ VP1-2.2-ŠMM-10-V priemonę „Neformaliojo švietimo paslaugų plėtra“ partnerio - Rokiškio krašto muziejaus

NEFORMALIOJO ŠVIETIMO EDUKACINĖ PROGRAMA

„Pažinkime Rokiškio dvarų praeitį“

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Informacija apie švietimo teikėją	
Pavadinimas	Rokiškio krašto muziejus
Teisinė forma	Savivaldybės biudžetinė įstaiga
Buveinės adresas	Tyzenhauzų al. 5, LT – 42115 Rokiškis
2. Programos rengėjai (<i>nurodyti ir muziejaus darbuotojus ir partnerius mokytojus iš bendrojo lavinimo mokyklos</i>)	
Vardas ir pavardė (<i>muziejaus darbuotojas</i>):	Marijona Mieliauskienė – Rokiškio krašto muziejaus direktorės pavaduotoja, programos koordinatorė ir edukatorė, Dalia Kiukienė – Rokiškio krašto muziejaus dailės skyriaus vedėja, kūrybinės programos edukatorė, Giedrė Spundzevičienė - Rokiškio krašto muziejaus dailės skyriaus darbuotoja, kūrybinės programos edukatorė
Pareigos, kvalifikacija	
Vardas ir pavardė (<i>bendrojo lavinimo mokyklos pedagogas</i>):	V.Ališauskienė, Rokiškio suaugusiųjų mokymo centro direktorė; E.Mikulėnienė, Rokiškio r. sav. Švietimo centro vadovė
Pareigos, kvalifikacija	
3. Programos pavadinimas	„Pažinkime Rokiškio dvarų praeitį“

	Programą sudaro trys edukacinės pamokos : „Svečiuose pas grafus“ „Grafai Tyzenhauzai – mokslininkai, rašytojai, mecenatai“ „Rokiškio grafystė. Kas tai ?“	
Trukmė (trumpalaikė – pusė metų ar vieneri metai, ilgalaikė – daugiau nei vieneri metai):	Vieneri mokslo metai 2012-2013 m.	
Apimtis	Per savaitę	Per mokslo metus
		176 val.

4. Programos dalyviai ir jų amžius

Dalyvių skaičius grupėje	Grupių skaičius	Vaikų amžius
25	22	14 - 18

II. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

5. Tikslas	Supažindinti programos dalyvius su XIX a. Rokiškio krašto dvarų istorija, su grafų Tyzenhauzų giminės kilme, jos istorija bei genealogija, Tyzenhauzų sukauptu ir muziejuje saugomu kultūriniu – istoriniu paveldu, jų mokslinė, literatūrinė veikla, mecenavimu, ugdyti pozityvų požiūrį į praeities palikimą, diegti kultūringo bendravimo, etiketo įgūdžius.
6. Uždaviniai	<ul style="list-style-type: none"> - Susipažins su grafų Tyzenhauzų giminės istorija, jų valdomis Lietuvos, Latvijos, Baltarusijos teritorijoje, - Tyrinės Tyzenhauzų giminės genealoginį medį, - Susipažins su Tyzenhauzų giminės kultūriniu – istoriniu paveldu, jų mokslinė, literatūrinė, švietėjiška veikla, mecenavimu, - Aplankys keletą Rokiškio r. dvarų, kurie priklausė Rokiškio grafystei, - Mokysis kultūringo bendravimo ir etiketo , - Atliks įvairias užduotis paruoštame pratybų sąsiuvinyje.
7. Ugdomosios kompetencijos	<ul style="list-style-type: none"> - Aktyvus istorijos, savo krašto kultūros bei dvarų kultūros paveldo pažinimas; - pastabumas ir sugebėjimas lyginti (analitinis mąstymas);

	<ul style="list-style-type: none"> - Kūrybiškumas; - Pilietiškumo, patriotiškumo ugdymas; - Kultūros ir istorijos paveldo vertinimas; - Bendravimo, etiketo įgūdžių lavinimas.
--	--

III. TURINYS, METODAI IR PRIEMONĖS

8.	Programos turinys	Metodai
	<p>Edukacinės pamokos „Svečiuose pas grafus“ trukmė – 2 akademinės valandos. Pirmoji užsiėmimo dalis vyks centriniuose dvaro rūmuose, kur mokiniai susipažins su grafų Tyzenhauzų gimine, jos istorija, kultūrinio – istorinio palikimu. Tyrinės Tyzenhauzų giminės genealoginį medį. Antroji užsiėmimo dalis bus vedama įrengtoje grafų svetainėje, pritaikytoje arbatos gėrimo ceremonijai. Mokiniai ne tik gers arbatą, sužinos, kodėl dvaruose paplito penktos valandos arbatos gėrimo tradicija, skanių sausainių receptą, bet ir mokysis kultūringo bendravimo, etiketo pagrindų.</p> <p>Edukacinė pamoka „Grafai Tyzenhauzai – mokslininkai, rašytojai, mecenatai“ skirta XIX a. grafų Tyzenhauzų (Konstantino, Sofijos, Reinoldo, Marijos) veiklos nagrinėjimui. Trukmė – 2 akademinės valandos. Mokiniai susipažins su žymaus ornitologo Konstantino Tyzenhauzo veikla, su Vilniaus universiteto gamtos muziejuje esančių paukščių iškamšų „padarytų paties grafo Konstantino, nuotraukomis. Mokiniai išgirs pasakojimą apie grafaitę Sofiją, jos talentą literatūrai, apie jos plačias pažintis su Rusijos caru Aleksandru I, Napoleonu, jos ryšius su Rokiškiumi, Vilniumi, Plateliais, Paryžiumi. Jie sužinos, kokių pažangių permainų ekonominiame gyvenime vykdė grafas Reinoldas Tyzenhauzas, apie jo prašymą į lietuvių kalbą išversti sakralinius tekstus. Klausysis pasakojimo apie Marijos Tyzenhauzaitės mecenavimą statant bažnyčias, steigiant ligoninę ar muzikos mokyklas.</p> <p>Edukacinė pamoka „Rokiškio grafystė. Kas tai?“ Jos trukmė – 4 akademinės valandos. Tai pažintinė išvyka po Rokiškio grafystės dvarus. Pirmiausia mokiniai susipažins su Rokiškio dvaru, aplankys Kavoliškio dvarą, kuriame gyveno dabartinio Lenkijos prezidento B. Komorovskio protėviai, apžiūrės Salų dvarą, priklausiusį Tyzenhauzams, jų giminaičiams Morikoniams ir Pšezdzieckiams. Aplankys privatizuotą ir gerai savininkų tvarkomą</p>	<p>Edukatore pasakojimas, klausimų lietus, tyrinėjimas, praktinis dėstyto medžiagos pritaikymas dirbant su mokiniais paruoštu pratybų sąsiuviniumi, arbatos gėrimo ceremonija pagal etiketo reikalavimus.</p> <p>Edukatore pasakojimas, diskusija, 1848 m. Rokiškio grafystės žemėlapiu ir dabartinio Rokiškio r. žemėlapiu lyginimas, praktinės užduotys pratybų sąsiuvinyje.</p> <p>Edukatore pasakojimas, dvarų lankymas, darbas su žemėlapiu, praktinių užduočių atlikimas sąsiuvinyje (stebėjimas, išvados)</p>

	<p>Petriošiškio dvarą, Kamajus bei Tyzenhauzams priklausiusius palivarkus Skrebiškį ir Litviniškį (dabar Sėlynė). Išvykos metu mokiniai dirbs su senuoju 1848 m. nubraižytu žemėlapiu ir dabartiniu Rokiškio r. žemėlapiu, juos lygins, fiksuos pasikeitimus.</p>	
--	---	--

9. Ugdymo priemonės ir įranga

Dvaro rūmų ekspozicijos, atspindinčios grafų Tyzenhauzų palikimą, Tyzenhauzų giminės genealoginis, medis, arbatos gėrimo ceremonijai pritaikyta grafų svetainė, vaizduojamojo meno (grafikos) replikos iš muziejaus fondų, baldai, stalo serviravimo priemonės (balto porceliano servizas, siuvinėjimu dekoruota staltiesė ir servetėlės, 1848 m. Rokiškio grafystės žemėlapis, pratybų sąsiuvinis mokiniams, metodinis sąsiuvinis mokytojui, transportas.

10. Formalųjį švietimą papildančio ugdymo programose aprašomas programos suderinamumas su formaliojo švietimo programa ar jos moduliais

Programa „Pažinkime Rokiškio dvarų praeitį“ praplės ir pagilins formaliojo švietimo programos šiuos mokomuosius dalykus: istorijos (istorinio – kultūrinio paveldo pažinimas), geografijos (kartografijos žinių gilinimas dirbant su 1848 m. Rokiškio grafystės žemėlapiu), biologijos (atpažins Rokiškio dvaro parko augmenijos įvairovę, Konstantino Tyzenhauzo tyrinėtus paukščius jo piešinyje), etikos (mokysis kultūringo bendravimo ir etiketo pagrindų, susipažins su arbatos gėrimo ceremonija).

IV. PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

11. Dalyvių pasiekimų vertinimas (įsivertinimas), metodai, dažnumas

Taikomas savikritikos metodas, nes mokiniams paruoštas pratybų sąsiuvinis, kuriame jie atliks įvairias užduotis, susijusias su šia programa.